

Dosarul nr. 2r-336/22
2-20015566-01-2r-28062022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: E. Galușceac)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: L.Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău împotriva Inei Grosu cu privire la încasarea sumei, împotriva încheierii din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura în apel la cererea de apel depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 februarie 2020, Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inei Grosu, solicitând încasarea cheltuielilor suportate pentru demolarea și evacuarea garajului.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău.

La 11 mai 2021, vicepreztorul sectorului Botanica, municipiul Chișinău, Jacot Vitalie a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe. Totodată, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta ulterior, după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 21 august 2021, vicepreztorul sectorului Botanica, Iuri Vetneanski a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a cerințelor înaintate în cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a primit spre examinare cererea de apel depusă de Pretura sectorului Botanica împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) și b) Cod de procedură civilă, s-a încetat procedura în apel, din motiv că cererea de apel nemotivată a fost depusă de o persoană care nu are împuterniciri, cererea de apel motivată a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 01 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, pretorul sectorului Botanica, Diana Guba, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A susținut că la stabilirea tardivității cererii de apel instanța de apel nu a determinat cu exactitate din care dată urmează a fi calculat termenul de depunere a apelului și nu a oferit o motivare clară deciziei luate.

A indicat că apelantul la caz nu a solicitat repunerea apelului în termen, deoarece cererea de apel a fost depusă în ordinea legală stabilită fără careva abateri.

A considerat că apelantul/recurentul și-a îndeplinit cu bună credință obligațiile procedurale și în termen a depus cererea de apel, nefiind omise termenele de procedură atât în partea motivată a apelului cât și în partea ce ține de dreptul vicepretorului de ramură de a semna acte.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 12 mai 2022, la adresa poștală a Preturii sectorului Botanica, și anume, mun. Chișinău, str. Teilor, 10 (f.d. 180), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 01 iunie 2022, este în termen.

La 28 aprilie 2022 în adresa intimă Ina Grosu a fost expediată copia recursului declarat de Pretura sectorului Botanica, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 207), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 20 din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, pretorul este persoana cu funcție de demnitate publică, numit și eliberat din funcție de către primarul general, în condițiile Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Pretorul este reprezentant al primarului general în sector și se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, dispozițiile primarului general și regulamentul de organizare și funcționare a preturii.

Pretorul este asistat de vicepretori, care sunt persoane cu funcții de demnitate publică, numiți și eliberați din funcție de către primarul general la propunerea pretorului.

Conform pct. 17 din Regulamentul de organizare și funcționare a preturilor de sector, vicepretorii asistă pretorul în realizarea competențelor stabilite prin Legea nr. 136 dn 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, precum și alte competențe delegate prin dispoziția primarului general.

Potrivit pct. 9 din Regulamentul de organizare și funcționare a preturilor de sector în cazul absenței pretorului atribuțiile acestuia sunt exercitate de către unul dintre vicepretori, în temeiul dispoziției primarului general.

Din materialele dosarului se constată că la 11 mai 2021, vicepretorul Vitalie Jacot, acționând în numele și interesele Preturii sectorului Botanica, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

De asemenea s-a stabilit că vicepretorul Vitalie Jacot nu a fost împuternicit în modul stabilit de lege să exercite atribuțiile pretorului și respectiv să semneze cererea de apel.

Colegiul atestă că vicepretorul Vitalie Jacot, în lipsa unei împuterniciri exprese, a declarat apel, fără a exista o împuternicire întocmită conform prevederilor legale, eliberată de pretorul sectorului Botanica în acest sens pe numele său. Astfel vicepretorul Vitalie Jacot nu a fost în drept să utilizeze această cale procedurală și să declare apel în numele și interesele Preturii sectorului Botanica.

Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că vicepretorul nu era în drept să declare apel, deoarece acesta a acționat fără a fi împuternicit în temeiul unui act juridic autentic, în lipsa împuternicirilor exprese delegate de pretor. Astfel, a fost corect calificat ca fiind o persoană care nu este în drept să declare apel.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de

zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Din materialele cauzei rezultă că prin dispoziția primarului general interimar al municipiului Chișinău nr. 828 –dc din 17 august 2021, a fost acceptată deplasarea pretorului sectorului Botanica al Primăriei municipiului Chișinău, Guba Diana peste hotarele țării pentru perioada 19-21 august 2021 și tot prin această dispoziție în perioada deplasării pretorului, atribuțiile funcției de pretor au fost delegate vicepretorului sectorului Botanica, Vitneanski Iuri.

Tot materialele cauzei atestă că, la 21 august 2021, vicepretorul sectorului Botanica Vitneanski Iuri, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, însă, fără a solicita repunerea în termen a apelului.

Din conținutul încheierii din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău rezultă că restituirea cererii de apel motivată a fost generată de faptul că apelantul nu a respectat termenul de contestare cu apel a hotărârii primei instanței și nu a solicitat repunerea în termen.

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră că, încheierea instanței de apel din 10 mai 2022 este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

În contextul normelor precitate, Colegiul precizează că termenul de apel împotriva hotărârii instanței de fond din 20 aprilie 2021 este de 30 zile care a început să curgă la 21 aprilie 2021 și a expirat la 20 mai 2021, însă recurentul a depus cererea de apel nemotivată la 21 august 2021, fără a solicita repunerea în termen, fapt ce a și impus încetarea procedurii de apel, din motivul nerespectării termenului de contestare.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca întemeiată soluția Curții de Apel Chișinău cu privire la încetarea procedurii de apel, deoarece apelantul-recurentul urma să manifeste buna credință în vederea respectării termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar vicepretorul Vitneanski Iuri nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului în termen, Colegiul consideră ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii de apel la apelul motivat depus de vicepretorul Vitneanski Iuri din motivul depunerii în afara termenului legal, iar reprezentantul apelantului nu a solicitat repunerea în termen.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 10 mai 2022, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Pretura sectorului Botanica și de a menține încheierea din 10 mai 2022 Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Pretura sectorului Botanica.

Se menține încheierea din 10 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pretura sectorului Botanica, municipiul Chișinău împotriva Inei Grosu cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic